

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Datum
2017-01-05

ju.17@regeringskansliet.se

Dnr
KS 2016/00578

Halmstads kommuns yttrande - utkast av lagrådsremiss gällande uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

Justitiedepartementet har tagit fram ett utkast på lagrådsremiss gällande uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Halmstads kommun har erbjudits att svara på denna remiss. Kommunstyrelsen har remitterat frågan till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och överförmyndarnämnden. På grund av den korta remisstiden har socialnämnden och överförmyndarnämnden avstått från att yttra sig. Detta betyder att yttrandet inte är heltäckande.

Det huvudsakliga innehållet i utkastet lämnar förslag som syftar till att uppmuntra nyanlända ungdomar att studera på gymnasial nivå. Det föreslås att:

- den som påbörjat utbildning på gymnasial nivå och som ska beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att beviljas uppehållstillstånd i Sverige (den tillfälliga lagen) eller på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet enligt utlänningslagen (2005:716) ska kunna få ett uppehållstillstånd med en längre giltighetstid
- när grunden för tillståndet har upphört ska utlänningen kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för att ha möjlighet att fortsätta sina studier
- den som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå
- det ska vara möjligt för den som har fått ett längre eller ett beviljat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå att beviljas ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning även under en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla.

Längre uppehållstillstånd för studier, förslag:

En utlänning som studerar i gymnasieskolan eller motsvarande bör i vissa fall ha möjlighet att få ett längre uppehållstillstånd än vad han eller hon annars hade fått. Det bör gälla såväl vid den första prövningen av utlänningens asylansökan som vid ansökan om förlängning av tillståndet.

Halmstads kommun är positiv till detta grundförslag. Detta ökar sannolikheten för berörda personer att klara av sin gymnasieutbildning.

Längre uppehållstillstånd för den vars tillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen, förslag:

Den som beviljas ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetsbinder, och vars uppehållstillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen, ska kunna få ett längre uppehållstillstånd än vad som annars hade gällt enligt den tillfälliga lagen om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl ska en längre giltighetstid kunna beslutas även om sökanden inte studerar på heltid.

Värt att notera är att med studier på gymnasial nivå avses utbildning i gymnasieskola, gymnasiesärskola, utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. För Halmstads kommuns del berörs med andra ord såväl gymnasieskolan som vuxenutbildningen av förslaget.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget, men noterar att sex månader kan vara en kort tid att ta sig in på arbetsmarknaden för en stor andel elever som avslutat sin utbildning, oavsett bakgrund.

Längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd senast den 24 november 2015, förslag:

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn på grund av verkställighetsbinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska vara fyra år om barnets första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare och barnet har fyllt 17 år, studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget.

Längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd efter den 24 november, förslag:

En utlänning som beviljas ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetsbinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna få ett längre uppehållstillstånd än vad som annars hade gällt. Ett sådant tillstånd ska beviljas om han eller hon har fyllt 17 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget.

Ett tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen - studier på ett introduktionsprogram, förslag:

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl, synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller verkställighetsbinder, som har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, ska kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Ett sådant tillstånd ska beviljas om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett

hot mot allmän ordning och säkerhet. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle ha beviljats uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter ska den nedre åldersgränsen dock vara 17 år. Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle ha beviljats uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter ska uppehållstillståndet dock gälla i 24 månader. Ett sådant uppehållstillstånd kan bara beviljas en gång.

Halmstads kommun vill framhålla att sannolikheten för en nyanländ elev att klara av utbildningen på språkinstruktionen på 13 månader är mycket liten, om eleven kommit direkt från annat land och börjat på introduktionsprogrammet. Om eleven tidigare har gått i grundskolan eller på språkinstruktionen ökar sannolikheten något. Elevens möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen varierar givetvis också beroende på tidigare utbildningsbakgrund. Elever som har haft ingen eller mycket liten skolgång i sitt hemland kommer ha svårare att klara utbildningen på 13 eller 24 månader. Det gäller även om det på andra ställen inom lagförslaget finns förslaget att uppehållstillståndet ska kunna förlängas ytterligare 13 månader till totalt 26 månader.

Förslaget kommer innebära att elever känner en stor press på sig att bli behöriga till ett nationellt program. Personalen inom språkinstruktionen har redan en stor press på sig från eleverna, om att de ska godkänna dem för att komma vidare till ett nationellt program, trots att eleverna inte är redo för detta enligt styrdokumentet. Denna press kommer att öka med förslaget. Om lagförslaget syftar till att möjliggöra för nyanlända elever att klara sin skolgång bör tiden förlängas.

Utbildning på introduktionsprogram erbjuds enligt Skollagen endast till det första kalenderhalvåret som eleven fyller 20 år. Därmed verkar åldersgränsen på 25 år motsägelsefull.

Ett tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen – studier på nationella program eller motsvarande, förslag:

Den som har haft ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, som har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Ett sådant tillstånd ska beviljas om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Detsamma ska gälla den som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett introduktionsprogram. Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningsens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkbögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Förslaget innebär att en elev som haft ett tillfälligt uppehållstillstånd för studier på ett introduktionsprogram, och som gått vidare till studier på ett nationellt program inom gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning, får möjlighet att slutföra sina studier.

Halmstads kommun vill i detta sammanhang särskilt poängtera att förslaget kan innebära en ökad press på rektor, att förlänga en elevs studier med ett ytterligare skolår om eleven inte klarat sina studier under tre läsår. Det innebär att rektor indirekt kan komma att bli ett redskap i asylprocessen, vilket är olyckligt.

Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket senast den 24 november 2015 och som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet, förslag:

En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Ett sådant tillstånd ska beviljas om utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, studerar i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller på heltid på annan motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år. Om det finns särskilda skäl ska uppehållstillståndet kunna beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid. Ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska inte få verkställas innan frågan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget.

Ensamkommande barn vars ursprungliga ansökan har registrerats senast den 24 november 2015 och som har hunnit bli vuxna när en ny ansökan om uppehållstillstånd prövas, förslag:

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetsbinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte kan få ett nytt förlängt sådant tillstånd eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för den som annars skulle få ett avvisnings- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Ett sådant tillstånd ska kunna beviljas om utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år. Om det finns särskilda skäl ska uppehållstillståndet kunna beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget.

Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket efter den 24 november – Studier på introduktionsprogram, förslag:

En utlänning som har haft, eller annars skulle ha beviljats, ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetsbinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Ett sådant uppehållstillstånd kan bara beviljas en gång.

Halmstads kommun vill framhålla att sannolikheten för att en nyanländ elev ska klara av utbildningen på språkinstruktionen på 13 månader är mycket liten om eleven kommit direkt från annat land och börjat på introduktionsprogrammet. Om eleven tidigare gått i grundskolan eller tid på språkinstruktionen ökar sannolikheten något. Elevens

möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen varierar givetvis också beroende på tidigare utbildningsbakgrund. Elever som har haft ingen eller mycket liten skolgång i sitt hemland kommer ha svårare att klara utbildningen på 13 månader. Det gäller även om det på andra ställen inom lagförslaget finns förslaget att uppehållstillståndet ska kunna förlängas ytterligare 13 månader till totalt 26 månader. Förslaget kommer innebära att eleverna känner en stor press att bli behöriga till ett nationellt program. Personalen inom språkinstruktionen har redan en stor press på sig från eleverna, om att de ska godkänna dem för att komma vidare till ett nationellt program, trots att eleverna inte är redo för detta enligt styrdokumentet. Denna press kommer att öka med förslaget. Om lagförslaget syftar till att möjliggöra för nyanlända elever att klara sin skolgång bör tiden förlängas.

Utbildning på introduktionsprogram erbjuds enligt Skollagen endast till det första kalenderhalvåret som eleven fyller 20 år. Därmed verkar åldersgränsen på 25 år motsägelsefull.

Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket efter den 24 november – Studier på nationellt program eller motsvarande, förslag:

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetsbinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Detsamma ska gälla den som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett introduktionsprogram, dock ska den nedre åldersgränsen då vara 18 år. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Halmstads kommun vill i detta sammanhang särskilt poängtera att förslaget kan innebära en ökad press på rektor att förlänga en elevs studier med ett ytterligare skolår, om eleven inte klarat sina studier under tre läsår. Det innebär att rektor indirekt kan komma att bli ett redskap i asylprocessen, vilket är olyckligt.

Uppehållstillstånd för fortsatta studier – studier på nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande, förslag:

Den som har haft ett längre uppehållstillstånd på grund av studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och som inte har fullföljt utbildningen ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. Ett sådant tillstånd ska beviljas om utlänningen är under 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. En ytterligare förutsättning är att han eller hon aktivt har deltagit i utbildningen. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget. Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Halmstads kommun vill framhålla vikten av att regering eller myndighet tar fram föreskrifter om vad som menas med att en elev ”aktivt deltagit i utbildningen”, för att undvika att detta blir en tolkningsfråga för rektor. Underlagen som ska presenteras för detta bör vara dokument som redan finns att tillgå, såsom frånvarostatistik och betygs katalog.

Halmstads kommun vill återigen poängtera att förslaget kan innebära en ökad press på rektor för att förlänga en elevens studier med ett ytterligare skolår, om eleven inte klarat sina studier under tre läsår. Det innebär att rektor indirekt kan komma att bli ett redskap i asyprocessen, vilket är olyckligt.

Uppehållstillstånd för fortsatta studier – studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, förslag:

Den som vid första prövningen av sin asylansökan har beviljats ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå på grund av studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon är under 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Ett sådant uppehållstillstånd kan bara beviljas en gång.

Halmstads kommun anser att det är bra att det inte krävs ”att han eller hon aktivt har deltagit i utbildningen” gällande denna punkt, då gemensamma underlag för detta är betydligt svårare att fastställa än för de nationella programmen.

Vidare vill Halmstads kommun framhålla att det är positivt att elever på introduktionsprogrammet får möjlighet att få sitt uppehållstillstånd förlängt. Det är dock tveksamt om 26 månader räcker för en nyanländ elev som börjat på språkinstruktionen, i syfte att bli behörig till ett nationellt program inom gymnasieskolan eller för studier på gymnasial nivå inom vuxenutbildning. Om dessa elever är tilltänkta i förslaget bör tiden totalt sett förlängas.

Uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, förslag:

Den som har haft ett längre uppehållstillstånd för studier, oavsett om det beviljades vid första prövningen av ansökan om uppehållstillstånd eller vid ansökan om ett nytt uppehållstillstånd, och den som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier, ska, om utbildningen har fullföljts, kunna beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Tillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget, men noterar att sex månader kan vara en kort tid för att lyckas ta sig in på arbetsmarknaden för en stor andel elever som avslutat sin utbildning, oavsett bakgrund.

När ska ansökan vara gjord, förslag:

En ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning ska kunna bifallas trots att utlämningen vistas i Sverige.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget

Återkalla uppehållstillstånd, förslag:

Den som har ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett nationellt program eller motsvarande ska varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen.

Ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och ett uppehållstillstånd för fortsatta studier ska kunna återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Det ska införas en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela närmare före-skrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Halmstads kommun vill framhålla vikten av att regering eller myndighet tar fram föreskrifter om vad som menas med att en elev "aktivt deltagit i utbildningen", för att undvika att detta blir en tolkningsfråga för rektor. Underlagen som ska presenteras för detta bör vara dokument som redan finns att tillgå, såsom frånvarostatistik och betygskatalog.

Utkastet till lagrådsremiss tolkas på sådant sätt att det endast är elever som studerar på nationella program eller motsvarande, som ska påvisa att de aktivt deltar i utbildningen, inte elever på introduktionsprogram, vilket kommunen ser som positivt. Detta då det är betydligt svårare att få fram gemensamt utformade och redan existerande underlag som stödjer aktivt deltagande, möjligen med undantag för närvaro. Till storleken är detta också en betydligt större grupp elever som kan komma att bli berörda. Eftersom möjligheten att få ett längre uppehållstillstånd bygger på att eleven klarar sina studier och kan komma in på ett nationellt program, eller etablera sig på arbetsmarknaden, är incitamentet för att eleven deltar aktivt i utbildningen sannolikt stort.

En ny lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå, förslag:

En tidsbegränsad lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska införas. Lagen ska innehålla bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, om uppehållstillstånd för fortsatta studier, om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om permanent uppehållstillstånd vid försörjning och om när ett sådant tillstånd får vägras, om undantag från kravet på att ansökan ska ha gjorts före inresan i landet, om skyldighet att redovisa studieaktivitet, om återkallelse av uppehållstillstånd och om överklagande.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget.

Följändringar i etableringslagen och bosättningslagen, förslag:

Den som har beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning ska ingå i målgruppen för etableringslagen och lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Halmstads kommun vill lyfta att detta är positivt och av stor vikt för de berörda ungdomarna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser, förslag:

De nya lagförslagen i den tillfälliga lagen, utlänningslagen, etableringslagen och bosättningslagen ska träda i kraft den 1 juni 2017. Lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska träda i kraft den 20 juli 2019. Detsamma ska gälla för de nya lagförslagen i utlänningslagen, etableringslagen och bosättningslagen som ska tillämpas efter den tillfälliga lagens giltighetstid.

Vissa av bestämmelserna i den tillfälliga lagen ska tillämpas vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd från ett barn trots att ansökan har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Det gäller bestämmelserna om längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn, uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet och uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som hunnit bli vuxna när det tidsbegränsade uppehållstillståndet på grund av verkställighetsbinder löper ut. Vidare gäller det bestämmelserna om skyldighet att redovisa studieaktivitet, om återkallelse av uppehållstillstånd och om överklagande.

Bestämmelserna i den tillfälliga lagen ska även efter lagens giltighetstid gälla för överklagande av beslut som har fattats enligt den lagen och som rör uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, permanent uppehållstillstånd vid försörjning eller återkallelse av uppehållstillstånd.

Lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska upphöra att gälla den 20 januari 2023. Bestämmelserna om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och om uppehållstillstånd för fortsatta studier upphör dock den 20 december 2021 och bestämmelsen om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning upphör den 20 juli 2022. Bestämmelserna om permanent uppehållstillstånd ska fortfarande tillämpas på en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket före den 20 januari 2023 om utlänningsen har haft ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och utlänningsen senast vid den tidpunkten har fullföljt utbildningen. Vidare ska lagen fortfarande tillämpas för överklagande av beslut som har fattats enligt lagen och som rör uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, permanent uppehållstillstånd vid försörjning eller återkallelse av uppehållstillstånd.

Halmstads kommun har inget att anmärka mot förslaget.

Kostnader och andra konsekvenser, förslag:

Förslagen påverkar inte statens kostnader för asylprövning och mottagande. Migrationsverket kan i enskilda ärenden få en ökad arbetsbörda men som helhet kommer förslagen att innebära att den blir försumbar. Även förslagets påverkan på domstolarna kommer att bli försumbar. Förslagen bedöms därför rymmas inom befintliga anslagsramar. Förslagen medför inga nya åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas.

Halmstads kommun delar inte Justitiedepartementets analys, att förslaget inte innebär nya åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas. I underlagstexterna skriver departementet följande:

Förslaget kan dock antas innebära att fler unga deltar i en gymnasieutbildning eller motsvarande, vilket medför något ökade kostnader för utbildningsplatser på gymnasial nivå. Eftersom detta i sin tur bidrar till nyanländas etablering på arbetsmarknaden bedöms det i förlängningen sannolikt även leda till ökade skatteintäkter och minskade kostnader för ekonomiskt bistånd.

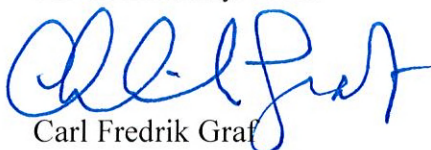
Förslagets effekter blir att fler ungdomar kommer att gå i gymnasie- eller vuxenutbildningen, vilket medför ökade kostnader. Det är troligen elever inom språkinstruktionen som kommer vara den största andelen elever som detta berör. Sannolikheten att de klarar av att bli behöriga till ett nationellt program på 13 eller 26 månader är mycket liten, om de inte studerat några år tidigare inom grundskolan. Med förslagets utformning kommer de troligen inte att få stanna kvar i Sverige efter att de fått 13 eller 26 månaders utbildning. Det innebär att kommunen haft kostnaden för deras

utbildning i motsvarande antal månader, men sedan inte kommer få några intäkter enligt förslaget ovan.

Lagförslaget innebär också, att om eleven inte klarar sin utbildning, kommer den inte att få stanna i Sverige. Därmed torde det inte heller finnas utgifter i form av ekonomiskt bistånd för dessa personer. Det finns inte heller någon garanti för att elever som klarar sin gymnasieutbildning och går ut med examensbevis faktiskt får ett jobb under överskådlig tid. Såväl unga som nyanlända har större arbetslöshet än genomsnittet. Att ökningen av skatteintäkter skulle motsvara de kostnader som förslaget medför är därmed högst osannolikt.

Sammanfattningsvis ställer sig Halmstads kommun positiv till lagförslaget som helhet – med beaktande av de synpunkter som lämnats, men vill betona att en förutsättning för ett lyckat genomförande för de berörda ungdomarna, är att den kommunala finansieringsprincipen tillämpas.

För kommunstyrelsen

Carl Fredrik Graf

Kommunstyrelsens ordförande

Henry Bengtsson

Kommunchef